

॥ ద్విం నైషి తేజ్మోహితీయ ॥

09.06.23 గురువరము(147వ శ్రజ)

గురువు తీటి

ః త్రై గురువు పూర్ణార్థి ॥

మాతామహమహోమలం మహాస్తదపి తామహం |

కారణం జగతాం వందే కంలాదుపరి వారణామ్ |

ః త్రై గురు పూర్ణార్థి ॥

అఖండ మండలాకారం వ్యాప్తం యేన చరాచరం |

తత్పదం దర్శితం యేన తప్యై శ్రీగురవే నమః ||

ః త్రై రాఘవ పూర్ణార్థి ॥

శేషాది శిఖరరత్నం త్రిభువన దురితాంధకార మార్తాండం |

భక్తజనపారిజాతం వందే శ్రీ వేంకటేశమఖిలేశం ||

ః త్రై విష్ణు పూర్ణార్థి ॥

ధర్మదృఢ బద్ధమూలః నిగమస్కృష్టః పురాణశాఖాధ్యః |

క్రతుకుసుమః మోక్షఫలః మధుసూదన పాదపో జయతి ||

ః గరుడ త్రుటిణం త్రుతచద్నం : :

త్రై ఇంద్రగంటి ద్రత్యక్షింఠ శైఖ్మి నాలచే పూర్ణంధం

అథ శ్రీగారుదే మహాపురాణే ప్రత్యాబ్ధికాది శ్రాద్ధనిరూపణం నామ పంచ చత్వారింశోఽధ్యాయః |

శ్రీవిష్ణురువాచ

ప్రత్యభం శ్రాద్ధమేవం తే కథయామి ఖగేశ్వర |

ప్రత్యభం పార్వతీనైవ కుర్యాతాం క్షేత్రజౌరసౌ || 45-01 ||

విధినా చేతరైవమేకోద్దిష్టం న పార్వతామ్ || 45-02 ||

అనగ్నేశ్చ మతో స్యాతామనగ్నీక్షేత్రజౌరసౌ |

ఏకోద్దిష్టం న కుర్యాతాం ప్రత్యభం తో తు పార్వతామ్ || 45-03 ||

యదా త్వన్యతరః సాగ్నిః పుత్రోవాప్యథవా పితా ।
ప్రత్యబ్బం పార్వణం తత్త కుర్యాతాం జ్ఞేతజోరసౌ ॥

॥ 45-04 ॥

అనగ్నయః సాగ్నయో వా పుత్రా వా పితరో2పి వా ।
ఏకోద్దిష్టం సుత్రైః కార్యం క్షయాహా ఇతి కేచన ॥

॥ 45-05 ॥

దర్శకాలే క్షయో యస్య ప్రేతపక్షే2థవా పునః ।
ప్రత్యబ్బం పార్వణం కార్యం తస్య సర్వేః సుత్రైరపి ॥

॥ 45-06 ॥

ఏకోద్దిష్ట మపుత్రాణాం పుంసాం స్వాదోపితామపి ।
ఏకోద్దిష్టే కుశా గ్రాహ్యోః సమూలా యజ్ఞకర్మణి ॥
ఒహిర్భూనాః సక్రుల్లానాః శ్రాద్ధం వృధ్మిమతే సదా ॥

॥ 45-07 ॥

కర్తవ్య పార్వతే శ్రాద్ధే ఆశోచం యది జాయతే ।
ఆశోచావగమే కుర్యాచ్ఛాధం హి తదనంతరమ్ ॥

॥ 45-08 ॥

ఏకోద్దిష్టేతు సంప్రాప్తే యది విష్ణుః ప్రజాయతే ।
మాసేన్యస్మిన్ తిథా తస్యం కుర్యాచ్ఛాధం తదైవ హి ॥

॥ 45-09 ॥

తూష్ణిం శ్రాద్ధమ్త శూద్రస్య భార్యాయాప్తత్వస్య చ ।
కన్యాయాశ్చ ద్విజాతీనామనుపేత ద్విజస్యచ ॥

॥ 45-10 ॥

ఏకకాలే గతాసూనాం బహునామథవా ద్వయోః ।
తంత్రేణ శ్రపణం కుర్యాచ్ఛాధం కుర్యాత్ పృథక్ పృథక్ ॥

॥ 45-11 ॥

దద్యాత్ పూర్వం మృతస్యాదో ద్వితీయస్య తతః పునః ।
తృతీయస్య తతః కుర్యాత్ సంనిపాతే త్వయం విధిః

॥ 45-12 ॥

ప్రత్యబ్బమేవం యః కుర్యాద్వధాతథ మతంద్రితః ।
తారయిత్వా పిత్రాన్ సర్వాన్ ప్రాప్త్యుతి పరమాంగతిమ్ ॥

॥ 45-13 ॥

న జ్ఞాయతే మృతాహశ్చేత్ ప్రస్తావ దినమేవ చ ।
మాసశ్చేత్ స్వాత్ పరిజ్ఞాతప్తద్దర్మే స్వాన్మితాహికమ్ ॥

॥ 45-14 ॥

యదామాసో న విజ్ఞాతో విజ్ఞాతం దినమేవ చ ।
తదామార్గశిరే మాసి మాశేషు వా తద్దినం భవేత్ ॥

॥ 45-15 ॥

దినమాసావవిజ్ఞాతో మరణస్య యదా పునః ।

ప్రస్తావదిన మాసా తు గ్రాహ్య పూర్వప్రోక్తక్రమేణ తు ॥

॥ 45-16 ॥

ప్రస్తావస్యాపి న జ్ఞాతో దినమాసా యదా పునః ।

మృతవార్తా శ్రుతో గ్రాహ్య పూర్వప్రోక్త క్రమేణ తు ॥

॥ 45-17 ॥

ప్రవాసమంతరేణాపి స్యాతాం తో విస్మృతో యదా ।

తదానీమపి తో గ్రాహ్య పూర్వవత్తు మృతాహికే ॥

॥ 45-18 ॥

గృహస్థే ప్రోపితే యచ్చ కశ్మిత్తు మ్రియతే గృహీ ।

ఆశాచాపగమే యత్త ప్రారభే శ్రాద్ధకర్మణి ॥

॥ 45-19 ॥

ప్రత్యాగతశ్చేజ్ఞానాతి తత్త్వవృత్తం గృహీ తథా ।

ఆశాచం గృహిణాస్తేషాం న ద్రవ్యాదేష్టదా భవేత్ ॥

॥ 45-20 ॥

పుత్రాదినా యదారబ్దం శ్రాద్ధం తత్త్వేన వాఖిలమ్ ।

సమాపనీయం తత్రాపి శ్రాద్ధం గృహీ తు దూరతః ॥

॥ 45-21 ॥

దాత్రా భోక్త్రాచ న జ్ఞాతం సూతకం మృతకం తథా ।

ఉభయోరపి తద్వోషం నారోపయతి కర్మచిత్ ॥

॥ 45-22 ॥

యదాత్వయ్యతర జ్ఞాతం సూతకం మృతకం తథా ।

భోక్తురేవ తదాదోషో నాన్యో దాతా ప్రదుష్యతి ॥

॥ 45-23 ॥

ఇత్యక్తేన ప్రకారేణ యః కుర్యాన్మృతవాసరమ్ ।

అవిజ్ఞాతమృతాహస్య సతతం తారయత్యసౌ ॥

॥ 45-24 ॥

నిత్యత్రాద్ధే2థ గంధాద్వైర్వ్యజానభ్యర్చ్య భక్తితః ।

సర్వాన పితృగణాన్ సమ్యక్ సహైద్విశ్య భోజయేత్ ॥

॥ 45-25 ॥

ఆవాహనం స్వధాకారో పిండాగ్నోకరణాదికమ్ ।

బ్రిహ్మచర్యాదినియమా విశ్వేదేవాస్త్రైవచ ॥

॥ 45-26 ॥

నిత్యత్రాద్ధే త్వయజేదేతాన్ భోజ్యమన్వం ప్రకల్పయేత్ ।

దత్త్వాతు దశ్మిణాం శక్త్య నమస్కారైర్యసర్పయేత్ ॥

॥ 45-27 ॥

దేవానుద్విశ్య విశ్వాదీన్ యద్దద్వాద్విజ భోజనమ్ ।

తన్నిత్య శ్రాద్ధవత్సర్యం దేవత్రాద్ధం తదుచ్యతే ॥

॥ 45-28 ॥

మాతృశ్రాద్ధము పూర్వేణ కర్మాదో పైతృకం తథా ।
ఉత్తరే 2హని వృద్ధాస్యన్నాతామహగణస్య తు ॥

॥ 45-29 ॥

శ్రాద్ధత్రయం ప్రకుర్మీత వైశ్వదేవమ్తు తాంత్రికమ్ ।
మాతృభ్యః కల్పయేతూర్వం పితృభ్యస్తదనంతరమ్ ॥

॥ 45-30 ॥

మాతామహేభ్యశ్చ తథాదద్యాదిత్తం క్రమేణ తు ॥

॥ 45-31 ॥

మాతృశ్రాద్ధేతు విప్రాణమభావే సుకులోద్దతాః ।
పతిపుత్రాన్వితాః సాధోఽయేషితో 2ష్టో చ భావయేత్ ॥

॥ 45-32 ॥

ఇష్టాపూర్వాదికే శ్రాద్ధం కుర్యాదభ్యుదయం తథా ।
ఉత్సాతాది నిమిత్తేము నిత్యశ్రాద్ధవదేవతు ॥

॥ 45-33 ॥

నిత్యం దైవజ్ఞ వృద్ధిజ్ఞ కామ్యం నైమిత్తికం తథా ।
శ్రాద్ధమ్యక్త ప్రకారేణ కుర్వన్ సిద్ధిమవాప్మయాత్ ॥
ఇతి తే కథితం తార్క్ష్య కిమన్యత్ పరిపుచ్ఛసి ॥

॥ 45-34 ॥

ఇతి శ్రీగారుడే మహాపురాణే ప్రత్యాబ్ధికాది శ్రాద్ధనిరూపణం నామ పంచ చత్వారింశో 2ధ్యాయః ।

శ్లోక పాఠయణం :- తీరెడ్డి ఈతోరస్వాలు జర్ను నాలచే ప్రారంభ
విష్ణుసహప్రవామస్తోత్రమ్

అథ శ్రీగారుడే మహాపురాణే ఆచారకాండే శ్రీవిష్ణుసహప్రవామస్తోత్రనిరూపణం నామ పంచదశో 2ధ్యాయః
రాగేణ విగతశ్చైవ అఫున పరివర్జితః ।

శోకేన రహితశ్చైవ వచసా పరివర్జితః ॥

రజో వివర్జితశ్చైవ వికారైః షణ్మిరేవ చ ।

కామేన వర్జితశ్చైవ క్రోధేన పరివర్జితః ॥

లోభేన విగతశ్చైవ దంభేన చ వివర్జితః ।

సూక్ష్మశైవ సుసూక్ష్మశ్చ సూక్ష్మలాత్ సూక్ష్మలతరస్తథా ॥

విశారదో బలాధ్యశ్చః సర్వస్య క్షోభకస్తథా ।

ప్రకృతేః క్షోభకశైవ మహతః క్షోభకస్తథా ॥

భూతానాం క్షోభకశైవ బుద్ధేశ్చ జ్ఞాంభకస్తథా ।

ఇంద్రియానాం క్షోభకశ్చ విషయక్షోభకస్తథా ॥

బ్రహ్మానః క్షోభకశైవ రుద్రస్య క్షోభకస్తథా ।

| | |
|--|--------|
| అగమ్యశ్చక్షరాదేశ్చ శ్రోత్రాగమ్యస్తదైవ చ ॥ | 15-108 |
| త్వచా న గమ్యః కూర్చుశ్చ జిహ్వగ్రాహ్యస్తదైవ చ । | |
| గ్రాణోందియాగమ్య ఏవ వాచా2గ్రాహ్యస్తదైవ చ ॥ | 15-109 |
| అగమ్యశ్చైవ పాణిభ్యం పదాగమ్యస్తదైవ చ । | |
| అగ్రాహ్య మనస్తశ్చైవ బుద్ధ్యాగ్రాహ్య హరిష్టథా ॥ | 15-110 |
| అహం బుద్ధ్య తథా గ్రాహ్యశ్చేతసా గ్రాహ్య ఏవ చ । | |
| శంఖపాణిరవ్యయశ్చ గదాపాణిస్తదైవ చ ॥ | 15-111 |
| శారఙ్జపాణిశ్చ కృష్ణశ్చ జ్ఞానమూర్తిః పరంతపః । | |
| తపస్మీ జ్ఞానగమ్య హి జ్ఞాని జ్ఞానవిదేవ చ ॥ | 15-112 |
| జ్ఞేయశ్చ జ్ఞేయహీనశ్చ జ్ఞపిశ్చైతన్యరూపకః । | |
| భావో భావ్య భవకరో భావనో భవనాశనః ॥ | 15-113 |
| గోవిందో గోపతిర్ణిపః సర్వగోపిసుఖప్రదః । | |
| గోపాలో గోగతిశ్చైవ గోమతిర్ణిధరస్తథా ॥ | 15-114 |
| ఉపేంద్రశ్చ నృసింహశ్చ శారిశ్చైవ జనార్దనః । | |
| ఆరణీయో బృహద్యానుర్భుహద్దిషిస్తదైవ చ ॥ | 15-115 |
| దామోదరస్తికాలశ్చ కాలజ్ఞః కాలవర్జితః । | |
| త్రిసంధ్యో ద్వాపరం త్రేతాప్రజాద్వారం త్రివిక్రమః ॥ | 15-116 |
| విక్రమో దండహస్తశ్చ హ్యకదండీ త్రిదండధ్క । | |
| సామభేదస్తుభోపాయః సామరూపీ చ సామగః ॥ | 15-117 |
| సామవేదో హ్యధర్వశ్చ సుకృతః సుఖరూపకః । | |
| అథర్వవేదవిష్ణైవ హ్యధర్వాచార్య ఏవ చ॥ | 15-118 |
| బుగ్రుపీ చైవ బుగ్రేద బుగ్రేదేషు ప్రతిష్ఠితః । | |
| యజ్ఞర్వేత్తా యజ్ఞర్వేదో యజ్ఞర్వేదవిదేకపాత్ ॥ | 15-119 |
| బహుపాచ్చ సుపాచ్చైవ తదైవ చ సహస్రపాత్ । | |
| చతుష్పాచ్చైవ ద్విపాచ్చైవ స్ఫుతిర్మాయోపమోబలీ ॥ | 15-120 |

॥ శ్రీ గోత్సుమి : ఆపదం వరకం ఘోరం గీతాధ్యాయా న పశ్యతి ।

నిత్యం ధారయతే యస్తు సమాక్షమధిగచ్చతి॥

సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్గా గోపాలవందనః ।

పారో వత్తముధీరోక్కా దుగొ గీతామితం మహత్ ||

॥ అథ, తీమధ్వగతభ్రితీస్తు, ఉత్సాహత్వం, బుల్లువిష్ణ్యోయం, యోగజైప్తీ,
తీకృప్తార్థున ధంతిదే, విష్ణురుత దర్శనయేదే, తికాదజైభ్రియే, జ్ఞోకః ॥

॥ అర్థున ఉతీచ ॥

పశ్యామి దేవాంస్తువ దేవ దేహా సర్వాంస్తుభా భూతవిశేషంఫూన్ ।
బ్రహ్మోణామీశం కమలాసనస్తమ్ బుషీంశ్చ సర్వానురగాంశ్చ దివ్యాన్ ॥ 11-15 ॥

అనేకబాహుదరవక్రనేత్రం పశ్యామి త్వాం సర్వతో2నంతరూపం ।
నాంతం న మధ్యం న పునస్తవాదిం పశ్యామి విశ్వేశ్వర విశ్వరూప ॥ 11-16 ॥

కిరీటినం గదినం చక్రిణం చ తేజోరాశిం సర్వతో దీప్తిమంతం ।
పశ్యామి త్వాం దుర్మిర్ణ్యం సమంతాద్ దీప్తానలార్గుధ్యతిమప్రమేయం ॥ 11-17 ॥

త్వమష్టకరం పరమం వేదితవ్యం త్వమస్య విశ్వస్య పరం నిధానం ।
త్వమవ్యయశ్శాశ్వతథర్మగోప్తా సనాతనస్యం పురుషో మతో మే ॥ 11-18 ॥

అనాదిమధ్యంతమనంతవీర్యమ్ అనంతబాహుం శశిమార్యనేత్రం ।
పశ్యామి త్వాం దీప్తపుత్రతాశవక్రం స్వతేజసా విశ్వమిదం తపంతం ॥ 11-19 ॥

ద్వావాపుధివ్యోరిదమంతరం హి వ్యాప్తం త్వయైకేన దిశశ్చ సర్వాః ।
దృష్టాధ్యాతం రూపముగ్రగం తవేదం లోకత్రయం ప్రవ్యధితం మహాత్మన్ ॥ 11-20 ॥

అమీ హి త్వాం సురసంఫూ విశంతి కేచిధ్యతాః ప్రాంజలయో గృణంతి ।
స్వీత్యక్ష్య మహార్షిధసంఫూః స్తువంతి త్వాం స్తుతిభిః పుష్టులాభిః ॥ 11-21 ॥

రుద్రాదిత్య వసవో యే చ సాధ్యాః విశ్వే2శ్యనౌ మరుతశ్చోప్స్వాశ్చ ।
గంధర్వయక్షాసురసిద్ధసంఫూః విక్షంతే త్వాం విస్మృతాశ్వేవ సర్వే ॥ 11-22 ॥

రూపం మహాత్తే బహువక్రనేత్రం మహాబాహూ బహుబాహురుపాదం ।
బహుదరం బహుదంప్రోకరాలం దృష్ట్య లోకాః ప్రవ్యధితాస్తథాహం ॥ 11-23 ॥

నభస్మృశం దీప్తమనేకవర్లం వ్యాత్మాననం దీప్తవిశాలనేత్రం ।
దృష్ట్య హి త్వాం ప్రవ్యధితాంతరాత్మా ధృతిం న విందామి శమం చ విష్టో ॥ 11-24 ॥

దంప్రోకరాతాని చ తే ముఖాని దృష్ట్యై కాలానలసన్నిభాని ।
దిశో న జానే న లభే చ శర్మ ప్రసీద దేవేశ జగన్నివాస ॥ 11-25 ॥

అమీ చ త్వాం ధృతరాష్ట్రస్య పుత్రాఃసర్వే సమైవనిపాలసంఘ్ముః ।
భీష్మో ద్రోణమ్మాతపుత్రస్తథాసాసహస్రుదీయైరపి యోధముఖ్యేః ॥ 11-26 ॥

వత్రాణి తే త్వరమణా విశంతి దంప్రాకరాలాని భయానకాని ।
 కేచిద్విలగ్ని దశనాంతరేషు సందృశ్యంతే చూర్ణితైరుత్తమాంగైః ॥ ॥ 11-27 ॥
 యథా నదీనాం బహావోఽమ్యవేగాః సముద్రమేవాభిముఖా ద్రవంతి ।
 తథా తవామీ నరలోకపీరాఃవిశంతి వత్రాణ్యభివిజ్యలంతి ॥ ॥ 11-28 ॥
 యథా ప్రదీప్తం జ్యలనం పతంగాఃవిశంతి నాశాయ సమృద్ధవేగాః ।
 తఫైవ నాశాయ విశంతి లోకాఃతవాపి వత్రాణి సమృద్ధవేగాః ॥ ॥ 11-29 ॥
 లేలిహ్యాసే గ్రసమానస్యమంతాత్ లోకాన్ సమగ్రాన్ వదనైర్జ్యలద్భిః ।
 తేజోభిరాపూర్య జగత్ప్రమగ్రం భాసస్తవోగ్రాః ప్రతపంతి విష్ణో ॥ ॥ 11-30 ॥
 ఆఖ్యాహి మే కో భవానుగ్రరూపః నమోఽస్తు తే దేవవర ప్రసీద ।
 విజ్ఞాతుమిచ్ఛామి భవంతమాద్యం న హి ప్రజానామి తవ ప్రపుత్తిం ॥ ॥ 11-31 ॥

" ఇతి, తీముఢ్ణగతట్టితేస్తు, ఉత్సింత్తు, పుత్త్యవిష్ణ్యియోం, యోగజోప్త్తు,
 తీక్ష్ణాప్త్తుర్ముఖ సంతేహే, విష్ణ్యరుత్త దర్శనయేగే, తీక్ష్ణాప్త్తుయే, జ్ఞోక్షాః ॥ "

| | |
|--|--|
| " అథ జ్ఞాతో ప్రార్థనై ॥ " అథ భగవత్తుతుర్వణమ్ ॥ " అథ లోకజ్ఞేతు ప్రార్థనై ॥ " అథ తుంగజ్ఞు ॥ | యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణః యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః । తత్ర శ్రీర్యజయో భూతి :ధ్నివానీతిర్మతిర్మతిర్మతి ॥ యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహినం చ యద్భువేత్ । తత్పర్వం జ్ఞమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥ కాయేన వాచా మనసేష్టిమైర్యా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్యుభావాత్ । కరోమి యద్యత్ సకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥ పర్వే భవమ్తు సుఖినః పర్వే సమ్తు నిరామయాః । పర్వే భద్రాణి పశ్యమ్తు మా కశ్చత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥ శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణానిధయే నిధయే2ర్థనామ్ । శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ । |
|--|--|

శ్రీ-----
 శ్రీ-----
(శ్రీ)

